

СТ А Н О В И Щ Е

От: доц. д-р Любка Минчева Илиева, Стопанска академия „Д. А. Ценов“ - Свищов, катедра „Икономика и управление на туризма“, професионално направление: 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (туризъм)“

Относно: конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (туризъм)“ към катедра „Икономика и управление на туризма“ (ДВ, бр. 113/23.12.2025 г.) в Стопанска академия „Д. А. Ценов“, гр. Свищов.

1. Представяне на кандидата

Гл. ас. д-р Любомира Красимилова Тодорова е единствен кандидат за участие в конкурса за академична длъжност „доцент“ по научна специалност „Икономика и управление (туризъм)“, обявен за нуждите на катедра „Икономика и управление на туризма“ в Стопанска академия „Д. А. Ценов“, гр. Свищов.

Представени са необходимите документи и доказателства по конкурса съгласно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото приложение (ППЗРАСРБ), Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в СА „Д. А. Ценов“ (ППЗРАС в СА „Д. А. Ценов“)

2. Основание за написване на становище

Становището е изготвено въз основа на Заповед № 140 от 19.02.2026 г. на Ректора на СА „Д. А. Ценов“ – Свищов за назначаване на Научно жури и Протокол № 1 от първото заседание на Научното жури за избор на председател и определяне на рецензенти по конкурса от 02.03.2026 г., както и в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Р България, Правилника за неговото прилагане и Правилника за развитието на академичния състав в СА „Д. А. Ценов“.

Становището е съобразено с изискванията, посочени в примерната структура на становище, написано от член на научно жури, за заемане на академична длъжност „доцент“ по обявени конкурси от СА „Д. А. Ценов“ – Свищов.

3. Персонална характеристика на кандидата

Гл. ас. д-р Любомира Красимилова Тодорова завършва средно-специално образование в СОУ „Цар Симеон Велики“, гр. Пловдив, със специалност „Мениджър среден и дребен бизнес“. През 2008 г. придобива образователно-

квалификационна степен „бакалавър“ по специалност „Финанси“, а през 2009 г. и образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалност „Банков мениджмънт“ в Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов.

През 2016 г. придобива образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление“ (Търговия), след успешна защита на дисертационен труд на тема „Управление на търговския кредит от предприятията в мебелния сектор“ в СА „Д. А. Ценов“ – Свищов.

След успешно завършени специализации Любомира Тодорова е придобила професионални квалификации по „Методика на научните изследвания“ (2013 г.), „Web 2.0 инструменти за електронно обучение“ (2014 г.), „Организация и управление на търговското предприятие“ (2020 г.) и „Учител по икономика“ (2024 г.).

Професионалната ѝ кариера започва през 2008 г. в Алфа Банк – клон България, където работи до 2014 г. От 2016 г. до 2019 г. заема длъжност „асистент“ в катедра „Икономика и управление на туризма“, при СА „Д. А. Ценов“ – Свищов, паралелно с това, в периода 2018–2020 г. е хоноруван преподавател в ПУ „Паисий Хилендарски“, гр. Пловдив. От 2019 г. до момента е „главен асистент“ в катедра „Икономика и управление на туризма“. Освен като университетски преподавател, гл. ас. д-р Любомира Тодорова развива и практическа професионална дейност – от 2023 г. до момента работи като консултант в туристическа фирма „Амави Травел“ ЕООД, а от 2022 г. е оценител към Фонд „Научни изследвания“.

4. Обща (количествена и качествена) оценка на учебно-преподавателската работа

Гл. ас. д-р Любомира Тодорова има последователно изградена преподавателска кариера в Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов, която е в пълно съответствие с профила на конкурса. Тя преподава на студенти в образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“ и води лекции и семинарни занятия по множество дисциплини, сред които: „Туроператорска, агентска и транспортна дейност“, „Иновации в туризма“, „Икономика на туризма“, „Туристически дестинации“, „Мениджмънт на туризма“, „Логистични системи в туризма“, „Организационни структури в туризма“, „Туристическа анимация“, „Управление на собствеността в туризма“, „Организация и технология на туристическото обслужване“, „Организация на хотелиерския бизнес“, „Оценка на туристическия бизнес“, „Екскурзоводство“, „Конкурентоспособност на туристическия бизнес“.

Кандидатката разработва и изнася лекционни курсове и в Центъра за професионално обучение към СА „Д. А. Ценов“ – Свищов по дисциплините „Организация на екскурзоводското обслужване“, „Организация и управление на

туристическата анимация“ и „Организация и технология на туристическата дейност и свободното време“. Разработила е учебни програми и съдържание по дисциплините „Подготовка за екскурзия“, „Анимация в туризма“, „Създаване на анимационен продукт и обслужване в анимацията“, „Управление на анимацията в туризма“ и „Специализирани видове туризъм“.

Работата ѝ със студентите включва и участие в съвместни дейности по различни научноизследователски проекти, което допринася за практическата насоченост и качеството на обучението. Учебно-преподавателската дейност на кандидата доказва наличие на солидна академична подготовка, преподавателски опит и компетентност в областта на туризма.

5. Обща (количествена и качествена) оценка на научните изследвания и изследователската дейност

Количествена оценка: По конкурсната процедура са включени общо 28 научни публикации, от които 1 самостоятелна монография, пряко свързана с проблематиката на конкурса, 3 разработки в колективни монографии и 2 студии, релевантни на спецификата на професионално направление 3.8 „Икономика“, научна специалност „Икономика и управление (туризъм)“. Представените научни трудове включват: 1 самостоятелна монография – хабилитационен труд, 1 монография на основата на дисертационен труд, 2 самостоятелни глави в колективна монография, 2 колективни монографични глави, 2 колективни студии на английски език, 12 колективни научни статии на английски език, индексирани в базите данни Scopus и WoS, 9 статии и доклади в нереферирани издания. От всички рецензирани публикации 4 са самостоятелни, а 18 са на английски език. Кандидатката е представила списък с авторско участие и в 8 учебника, два от които самостоятелни.

Кандидатката изпълнява минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ по чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ. По група А, показател 1 има 50 т. при необходими 50 т.; по група В, показател 3 има 100 т. при необходими 100 т.; по група Г, сумата от показателите от 4 до 10 е 298,17 т. при необходими 200 т.; по група Д, сумата от показателите е 180 т. при необходими 50 т. При изискуем минимум от 400 точки кандидатката има общ брой точки 628,17.

Качествена оценка: Научните интереси на гл. ас. д-р Любомира Годорова са насочени към актуални и значими за теорията и практиката проблеми на туризма, свързани с иновациите, дигиталната трансформация, устойчивото развитие, конкурентоспособността на туристическия бизнес и възстановяването на туристическата индустрия след пандемията COVID-19.

Хабилитационният труд на тема „Туроператорство, базирано на иновации: нови подходи и перспективи в съвременния туристически мениджмънт“ е с обем

232 страници и разглежда трансформацията на туроператорската дейност в условията на дигитализация, променящи се потребителски предпочитания и устойчивото развитие на туристическия бизнес. В него авторката синтезира и апробира модел за оценка и повишаване на ефективността на иновациите в туроператорската дейност, като аргументира ролята на изкуствения интелект, големите данни и дигиталните платформи за персонализиране на туристическите услуги и повишаване конкурентоспособността на туроператорите.

Научните публикации на гл. ас. д-р Любомира Тодорова се отличават с ясно изразена тематична последователност, методологическа обосновааност и актуалност на изследваната проблематика. Те обхващат ключови аспекти на съвременния туристически мениджмънт, свързани с иновациите, дигитализацията, устойчивото развитие и адаптацията на туристическия сектор към динамичната външна среда.

В значителна част от статиите, публикувани в издания, индексирани в международни бази данни (Scopus и WoS), се анализира ролята на технологичните иновации като фактор за устойчиво управление на туристическите организации, като се извеждат конкретни зависимости между внедряването на иновации, ефективността на дейността и конкурентоспособността на туристическия бизнес.

В публикациите, посветени на въздействието на външни кризи, в т.ч. пандемията COVID-19, се прилага аналитичен и ситуационен подход за изследване на промените в туристическото търсене и поведението на потребителите, като на тази основа се формулират аргументирани препоръки за възстановяване и устойчиво развитие на сектора.

Отделно внимание се отделя и на иновативни подходи като геймификацията в културния туризъм, както и на ролята на събитията и фестивалите като инструмент за устойчиво развитие на туристическите региони, което допринася за разширяване на приложното поле на научните изследвания в туризма.

Представените публикации са качествени в езиково, стилово и съдържателно отношение и напълно съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и ППЗРАС в СА „Д. А. Ценов“.

6. Характеризиране на основните научни и научно-приложни приноси на кандидата

В представената по конкурса научна продукция на кандидата се съдържат научни и научно-приложни резултати, които допринасят за обогатяване на съществуващото теоретично познание и практика в областта на туризма.

По-значимите от тях могат да се систематизират, както следва:

- Систематизирани са теоретичните аспекти на иновациите и по-конкретно на дигиталната иновационна трансформация за нуждите на стратегическото

управление на туристическите предприятия за развитие на устойчив туристически бизнес.

- Разработен е авторски теоретичен модел за оценка на иновациите в туроператорската дейност, който обхваща технологични, икономически, социални и екологични измерения и съчетава организационни, пазарни и потребителски показатели. Моделът има приложна стойност при управлението на туристически организации.

- Интерпретирано е дуалното възприемане на технологиите и организационните промени в туризма – от страната на туристическото предприятие и от страната на крайния потребител. Аргументирано е значението на баланса между внедряването на дигиталните инструменти в обслужването и запазването на персонализацията за качествено потребителско преживяване, ефективна пазарна адаптивност и устойчиво позициониране.

- Надградена е теорията за управлението на туристическата дестинация чрез прилагането на системен подход, съчетаващ интересите на всички заинтересовани страни – туристите, туристическия бизнес, публичната администрация и местното население. Подходът е апробиран чрез изследване и комплексна оценка на процесите на развитие, устойчивост и възстановяване на туристическите дестинации, включително чрез изследване на въздействието на външни икономически и здравни кризи върху приходите, заетостта и регионалната динамика по примера на България.

- Обогатено е научното познание за приложението на технологични, креативни и иновативни управленски подходи в туризма чрез анализ на добри практики в геймификацията на културното наследство и внедряването на дигитални инструменти за повишаване ангажираността на посетителите и обогатяване на туристическото преживяване.

7. Академична известност

Приложената справка за цитиранията удостоверява, че гл. ас. д-р Любомира Тодорова е разпознаваем автор в научната общност. Значимостта на постигнатите от нея научноизследователски резултати се аргументира от представените доказателства за общо 12 цитирания на нейни трудове, като всички цитирания са в публикации, индексирани в световноизвестните бази данни Scopus и WoS.

Кандидатката е участвала като експерт в 7 научноизследователски проекта в периода 2017–2025 г., включително в международен проект „A gamification model for community-based heritage work“ (от 01.01.2024 г. и понастоящем). Била е академичен наставник в двете фази на проекта „Студентски практики“ и участва в текущия проект „От висше образование към заетост“, финансиран от Програма „Образование 2021–2027“. Участвала е и в 7 проекта за мобилност с цел обучение

и преподаване в Словакия, Гърция, Румъния, Сърбия, Северна Македония и Испания.

Гл. ас. д-р Любомира Тодорова има участия с доклади и презентации в 12 научни конференции. Член е на Съюза на учените в България – клон Свищов, както и на редакционната колегия на научното списание Journal of Tourism, Policy and Business (JTPB), което свидетелства за нейното активно участие в научната общност и ангажираност с развитието на научноизследователската дейност.

8. Критични бележки, препоръки

Рецензираните научни трудове са с високо качество и не пораждаат съществени критични бележки. Като препоръка бих насърчила кандидата да продължи да задълбочава научноизследователската си работа в областта на икономическите аспекти на туристическия бизнес, с акцент върху ефективността, рентабилността и устойчивото развитие на туристическите предприятия.

9. Обобщена оценка

Научната продукция, преподавателската дейност и академичната активност на гл. ас. д-р Любомира Красимилова Тодорова ми дават основание да изразя категорично становище, че тя напълно изпълнява минималните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“, съгласно Закона за развитие на академичния състав в Р България, Правилника за неговото приложение и Правилника за развитието на академичния състав в Стопанска академия „Д. А. Ценов“.

Гореизложеното ми дава основание с убеденост да предложа на уважаемото Научно жури и членовете на Факултетния съвет на факултет „Производствен и търговски бизнес“ да гласуват положително за присъждането на академичната длъжност „доцент“ на гл. ас. д-р Любомира Красимилова Тодорова по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (туризъм)“ към катедра „Икономика и управление на туризма“ в Стопанска академия „Д. А. Ценов“, гр. Свищов.

06.04.2026 г.
гр. Свищов

Подпис:

.....
(доц. д-р Любка Илиева)